

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

St.prp. nr. 80

(2000-2001)

Omdanning av BaneTele til aksjeselskap

Tilråding fra Samferdselsdepartementet av 11. mai 2001, godkjent i statsråd samme dag.

1 Innledning

Det foreslås at Jernbaneverkets forretningsenhet BaneTele omdannes til et eget aksjeselskap, BaneTele AS, for på en mer effektiv måte å realisere de potensielle merverdier som ligger i Jernbaneverkets føringsvei og fiberkabelnett; som i dag er organisert som en enhet i Jernbaneverket.

Jernbaneverket har internt skilt ut egne forretningsenheter. Disse leverer tjenester til Jernbaneverkets øvrige virksomheter og andre. Enhetene drives etter forretningsmessige prinsipper og utsettes for konkurranse. BaneTele, forvalter et tele- og datanett (fiberkabelnett) for å levere tele- og dataløsninger til jernbanesektoren. Fiberkabelnettet har en betydelig høyere kapasitet enn det som pr. i dag er nødvendig for jernbanerelaterte tele- og datatjenester.

Jernbaneinfrastrukturen (kjøreveg, traseer mv) er godt egnet for utbygging av teleinfrastruktur for kommersielle formål. For å kunne realisere det kommersielle utviklingspotensialet som ligger i denne, foreslår departementet å omdanne BaneTele til aksjeselskap. I dag er BaneTeles muligheter til kommersiell utnyttelse av overkapasiteten og videre utbygging av nettet og tjenester begrenset av de fullmakter som Jernbaneverket har som forvaltningsorgan. Kommersiell televirksomhet inngår ikke som en naturlig del av Jernbaneverkets virksomhetsområde og utskillelse av BaneTele til aksjeselskap vil bidra til at Jernbaneverket kan konsentrere seg om sin kjernevirksomhet. Dessuten vil en organisering av Jernbaneverkets kommersielle utnyttelse av overskuddskapasiteten i fiberkabelanlegget i et selskap, være mest ryddig i forhold til konkurrerende virksomheter. På denne måten unngår en spekulasjon om skjult statlig subsidiering av jernbanens televirksomhet. En utskillelse legger forholdene til rette for å kunne finansiere og drive kommersielt motivert utbygging av telenettet, og for å kunne rekruttere og beholde kvalifisert personell i BaneTele. Departementet mener det er riktig at BaneTele får rammebetingelser som er mer på linje med private konkurrerende aktører i telemarkedet, og foreslår derfor å skille ut BaneTele som eget aksjeselskap, 100 pst. eid av staten ved Jernbaneverket.

Spørsmålet om tilknytningsform for virksomheter under Samferdselsdepartementet er behandlet ved flere anledninger. Det samme gjelder enkelte forhold vedrørende jernbanens teleanlegg. Det vises i denne sammenheng til følgende dokumenter:

- St.prp. nr. 43 (1993-94) Om tilknytningsform for samferdselsbedriftene,
- St.prp. nr. 53 (1994-95) om Telenors rett til utnyttelse av jernbanens fiberkabelnett,
- St.prp. nr. 2 (1996-97) Om endret tilknytningsform for Postverket og NSBs trafikkdel m.m., og
- St.prp. nr. 1 (1997-98) kap. 4350, post 04 Leieinntekter og terminering av Telenoravtalen.

Det vises dessuten til omtale av Jernbaneverkets forretningsenheter under omtale av organisasjonsutvikling og effektivisering i St.prp. nr. 1 (2000-2001) side 135-136.

For å lette overføringen av de rettigheter og plikter staten ved Jernbaneverket har i forhold til relevante avtaleparter, fremmes det samtidig med denne proposisjon en lovproposisjon som bl.a. fratrar fordringshavere og andre rettighetshavere muligheten for å motsette seg overføringen. I samme lovproposisjon fremmes det også forslag om bestemmelser som overfører relevante offentligrettslige tillatelser til BaneTele AS. Dette gjøres for å forenkle saksbehandlingen. Lovproposisjonen regulerer også overføring av de ansattes rettigheter til BaneTele AS. Denne proposisjonen er utformet etter mønster av tilsvarende lover som er brukt ved tidligere omdanninger av statlige virksomheter til selskap.

Det nye selskapet, BaneTele AS (heretter dels benevnt som «Selskapet»), vil videreføre den virksomhet som i dag utøves av Jernbaneverkets forretningsenhet, BaneTele, dvs. rett til å utnytte overskuddskapasitet i Jernbaneverkets føringsvei og fiberkabler, og retten til å bygge ut ny telekommunikasjonsinfrastruktur på Jernbaneverkets anlegg innenfor de beskrankninger som til enhver tid gjelder for virksomhet langs jernbanenettet. BaneTele vil ved etableringen få eierrettigheter til en del transmisjonsutstyr og til fiberkabler som ikke er plassert langs jernbanens traseer. Avtaler inngått mellom tredjepart og Jernbaneverket/BaneTele før etableringstidspunktet videreføres gjennom selskapet. Alle fiberkabler langs jernbanenettet og sikkerhetskritisk kommunikasjonsutstyr vil fortsatt bli eid av Jernbaneverket. Selskapet får langsiktige leierettigheter til overskuddskapasiteten i fibernettet og føringsveien.

2 Bakgrunn for forslaget

2.1 Jernbanens televirksomhet

Jernbanen i Norge har drevet televirksomhet fra tiden før Teleloven kom i 1899, og hadde allerede da et omfattende telenett. Jernbanen var den første virksomheten i Norge som tok i bruk telekommunikasjon til virksomhetskritiske funksjoner.

Staten ved Jernbaneverket er som forvalter av det statlige jernbanenett, også forvalter av et komplett fiberoptisk nett som i dag forvaltes av Jernbaneverkets forretningsenhet BaneTele. Dette nettet er etablert primært for å dekke behovet til jernbanedriften, men har en betydelig overskuddskapasitet som søkes utnyttet kommersielt.

En videre utbygging eller forsterking av telenettet med formål å utvikle BaneTele som kommersiell aktør i telemarkedet, kan ikke sies å høre naturlig inn under Jernbaneverkets virksomhetsområde. Det har vist seg vanskelig å lykkes med den kommersielle satsingen knyttet til salg av overkapasiteten i nåværende nett innenfor Jernbaneverkets organisasjon, bl.a. på grunn av Jernbaneverkets rammebetingelser. En videreføring av den kommersielle virksomheten innenfor Jernbaneverkets organisasjon vil derfor i realiteten innebære en gradvis avvikling av det kommersielle engasjementet til nåværende BaneTele.

BaneTele er i dag en forretningsenhet i Jernbaneverket med 27 fast ansatte. Enheten søkes styrt etter ordinære bedriftsøkonomiske prinsipper så langt det lar seg gjøre innenfor et forvaltningsorgan.

Fram til og med 1997 var virksomheten begrenset til jernbanerelatert virksomhet i Norge. Fra 1998 ble det åpnet for salg av teletjenester i et åpent marked. BaneTele omsatte teletjenester for ca. 43 mill. kr i 1998 og ca. 57 mill. kr. i 1999, inklusive internt salg i Jernbaneverket.

De rammebetingelser BaneTele i dag er underlagt, avviker på mange områder fra de som konkurrentene står overfor. BaneTele har begrenset handlefrihet til å utvikle og investere i teleinfrastruktur for kommersielle formål i takt med endrede kundebehov og teknologiendringer. Tilsvarende begrensninger ligger på handlefriheten til å inngå taktisk og strategisk samarbeid for å realisere de kommersielle muligheter som ligger i jernbanens teleinfrastruktur. Beslutningsprosesser innenfor statsforvaltningen, samt statens økonomiregelverk og bevilgningsreglement er lite egnet for forretningsdrift i en bransje preget av hurtige endringer. Dette medfører at de investeringer som alt er gjort i fibernett for jernbaneformål, har lav utnyttelsesgrad; og at senere investeringer i teleinfrastruktur langs jernbanen vil være unødvendig kostbar ved at en ikke får realisert kostnadsdeling med kommersielle interesser.

2.2 Utvikling av telemarkedet

Telemarkedet utvikler seg hurtig og markedsmessig har det skjedd store endringer siden det ble åpnet for konkurranse 1. januar 1998. Samtidig som flere aktører har etablert seg, har det i tillegg vært en sterk volumvekst i telemarkedet. Av særlig betydning for volumveksten de senere år, har vært veksten av Internett-trafikk og veksten i mobilmarkedet. I den samme periode har det skjedd en teknologisk utvikling på teleområdet som har muliggjort nye og mer avanserte teletjenester enn tidligere.

For å møte den økende etterspørselen etter stadig nye, raskere og mer avanserte teletjenester, arbeides det med å utvikle nye og oppgradere eksisterende systemer for mobilkommunikasjon. Dette er en utvikling som vil gi en betydelig økende etterspørsel etter overføringskapasitet (båndbredde). UMTS (Universal Mobile Telecommunications System) er Europas bidrag til standard for tredje generasjons system for mobilkommunikasjon. Dette gir mulighet for en rekke nye og avanserte teletjenester, for eksempel multimediatjenester over mobiltelefon. Ved kgl. res. av 1. desember 2000, ble det tildelt fire konsesjoner for UMTS i Norge. I konsesjonene er det stilt vilkår om at første fase i utbyggingen skal være ferdigstilt mot slutten av 2001.

3 Nærmere om forslaget

3.1 BaneTeles forretningsgrunnlag

En viktig grunn for å foreslå endret tilknytningsform for BaneTele er å muliggjøre en verdiøkning av eksisterende fibernett tilknyttet jernbanens infrastruktur, og å legge grunnlaget for en lønnsom videre utbygging av BaneTeles bredbåndsnett og teleinfrastrukturen for øvrig, uten at dette belaster de årlige bevilgninger til jernbaneformål, og uten at staten tar all økonomisk risiko som følger med en slik utbygging. Utbyggingen av teleinfrastruktur vil dessuten legge til rette for at viktige sikkerhetsrelaterte utbygginger innen jernbanen kan gjennomføres betydelig rimeligere og tidligere enn det som til nå har vært mulig. Et eksempel på det siste er at utbygging av GSM-R (togradio basert på GSM-teknologi) vil kunne trekke store veksler på en eventuell utbygging av UMTS-infrastruktur langs jernbanen ved at bl.a. master og transmisjons/transportlinjer kan benyttes til begge systemene. Etter en etablering av BaneTele som selskap, vil dette kunne ta initiativ til å inngå et nærmere samarbeid om leveranser til lisenshavere til UMTS.

BaneTeles forretningsgrunnlag utgjøres i dag av et ca. 4200 km langt fiberoptisk nett med tilhørende teknisk utstyr. Muligheten for videre modernisering og utbygging av teleinfrastruktur langs Jernbaneverkets anlegg er ett av BaneTeles viktigste konkurransefortrinn. Dette fordrer imidlertid at det kan etableres finansieringsløsninger uavhengig av de årlige bevilgninger til jernbane over statsbudsjettet.

BaneTeles fiberoptiske nett dekker mer enn 80 byer og tettsteder i Sør-Norge, i tillegg til alle befolkningskonsentrasjoner langs jernbanestrekningene i Sør-Norge og langs Nordlandsbanen fra Grong til Bodø (med leid omvegsforbindelse mellom Trondheim og Bodø). BaneTele tilbyr også sine tjenester langt utover dette nedslagsfeltet gjennom å utnytte andres nett for å komplettere sitt eget tilbud i de tilfeller der kunder etterspør ende-til-ende-løsninger. BaneTeles nett dekker nærmere 90 pst. av alle byer og tettsteder med mer enn 8000 innbyggere. I tillegg kommer dekning av en rekke mindre tettsteder langs jernbanen.

Jernbaneverket ved BaneTele har gjennom avtaler sikret at nettet er komplett og utvidet til å dekke ringløsninger på alle jernbanestrekninger sør for Trondheimsfjorden, bortsett fra Dombås-Åndalsnes. Dette sikrer rerutingsmuligheter ved feil i nettet, som for eksempel kabelbrudd og lignende, noe som medfører betydelig større tilgjengelighet og stabilitet for sambandene i nettet.

BaneTele vil alene eller i sammen med andre kunne bygge ut og drive teleinfrastruktur basert på utnyttelse av jernbanens infrastruktur (traseer m.v.). BaneTele vil være en leverandør av høykapasitets transmisjon/transport med konkurransedyktige betingelser. BaneTeles løsninger vil være moderne, kostnadseffektive og holde høy kvalitet. BaneTele vil videre kunne tilby skreddersydde, moderne og kostnadseffektive telekommunikasjonsløsninger med høy kvalitet til jernbanevirksomhet i Norge. BaneTeles virksom-

het vil være fokusert mot bredbåndstjenester og utvikling av moderne netjtjenester. BaneTele vil i hovedsak satse på leveranser til større enheter eller enheter med spesielle behov for høy kvalitet eller kapasitet.

På kort sikt vil BaneTele arbeide for å styrke bredbåndskapasiteten i nettet, og etablere fullverdig IP-nettstruktur (nettverksstruktur basert på Internettprotokollen). BaneTele AS' strategi vil i stor grad være basert på å utnytte strategiske allianser med andre aktører i telemarkedet.

BaneTeles transportnett og tilgang til øvrig infrastruktur (5-600 eksisterende radiobasestasjoner, stor eiendomsmasse i befolkningssentraene osv.) representerer et interessant grunnlag for utvikling av et UMTS-nett. Dersom BaneTele blir leverandør av infrastruktur til bruk for én eller flere innehavere av UMTS-lisenser, ventes det at Jernbaneverkets utbygging av togradio (GSM-R) i henhold til St.meld. nr. 46 (1999-2000) Nasjonal Transportplan 2002-2011, vil bl.a. ved å oppnå samlokaliseringsevner, kunne gjennomføres billigere og tidligere enn ellers.

3.2 Markedssituasjonen

Telekommunikasjonsmarkedet kan deles inn i ulike delmarkeder. Markedet for overføringskapasitet deles opp i aksessnett (mot sluttbruker/abonnentnett) og transportnett («binder sammen» lokale abonnentnett). BaneTele driver i hovedsak med salg av transporttjenester.

Økende behov for kapasitet og båndbredde, kombinert med et økende antall aktører, gjør at dette segmentet av telemarkedet er i sterk vekst. Bl.a. på grunn av den teknologiske utviklingen har en sett et økende tilbud av båndbredde til fallende priser. Det en likevel regner med er at det vil være behov for kontinuerlig kapasitetsutbygging også i transportnettene som følge av økt trafikkvolum i aksessnettene.

Av Post- og teletilsynets telestatistikk for 1999, fremgår det at omsetningen av overføringskapasitet var på om lag 960 mill. kr. Det er i dag flere aktører som tilbyr overføringskapasitet for transport av teletjenester over større avstander, og hovedkonkurrentene til BaneTele er i første rekke Telenor, Enitel og ElTele-selskapene. Telestatistikken for 1999 viser at Telenor er den største aktøren i dette markedet med om lag 80 pst. av totalmarkedet for analog og digital overføringskapasitet.

BaneTele satser på salg av teletransport til store enkeltkunder som

- teleoperatører som selv produserer teletjenester
- store landsdekkende organisasjoner med regionale sentra som for eksempel mediabedrifter, helse- og utdanningsinstitusjoner, industrikonsern m.v.

Det har vært et stort prisfall på transporttjenester de siste årene, spesielt på samband med stor kapasitet og over lange avstander, og det antas at prisene vil fortsette å falle som følge av konkurranse der pris vil bli et viktig element for å vinne nye kunder.

BaneTeles utviklingspotensial ligger i å utvikle sin posisjon som bredbåndslieferandør i Norge, og samtidig utnytte sin posisjon som leverandør til det jernbanerelaterte markedet, og til å bli en leverandør av sikkerhetskritisk kommunikasjon til andre sikkerhetskrevende kunder i det norske markedet.

I tillegg kan BaneTele utvikle et konkurransefortrinn som konseptleverandør til transportsektoren generelt. BaneTele kan også delta i utviklingen av samfunnskritisk kommunikasjon gjennom utbygging av GSM-R, og en mulig samordning av digitale radioløsninger for nødetatene. BaneTele kan tilby transmisjon/transport som reduserer disse aktørenes behov for å bygge egne nett.

BaneTele forbereder nå etablering av en IP-struktur på hele sitt nett. Dette i tillegg til deltakelse i eventuelle allianser som muliggjør direkte tilgang til lokale aksessnett, vil bety at BaneTele kan utvide sine forretningsmuligheter.

Salg av kapasitet i fibernettet er det tradisjonelle produktet i transportmarkedet. Nå utvikles nye produkter som dels er salg av fiberlignende transportkontrakter, såkalt grå fiber, og salg av svart fiber som innebærer at en kunde får tilgang til et fiberpar på en langsiktig leiekontrakt til en fast pris.

For å kunne møte en slik utvikling vurderer BaneTele en forsterking av fibernettet langs deler av jernbanenettet. Skal det være aktuelt å selge svart fiberløsninger, kreves det at nettet forsterkes. Fiberkostnaden er marginal i forhold til kostnaden med legging av kablet. Derfor er det kostnadseffektivt å legge et stort antall fibre med en gang.

4 Grensesnitt mot Jernbaneverket og jernbaneoperatørene

Forholdet mellom BaneTele og jernbaneoperatørene er i dag regulert gjennom kontrakter. Grensesnittet mellom BaneTele AS og jernbaneoperatørene vil i all hovedsak være som i dag med videreføring av allerede inngåtte avtaler. BaneTele konkurrerer allerede i dag på markedsmessige betingelser om leveranser av teletjenester til operatørene. Tilsvarende vil dagens leveranser av tele- og datatjenester til Jernbaneverket bli videreført etter de interne avtaler som foreligger. Avtaleverket er under revisjon og vil bli fornyet/oppdatert der det er behov for det slik at avtalene dekker alle forhold som må være regulert mellom juridisk adskilte enheter.

Grensesnittet mellom BaneTele og Jernbaneverket foreslås regulert etter de hovedprinsipper som fremgår nedenfor. Det legges vekt på å etablere et grensesnitt som sikrer Jernbaneverkets behov for kontroll med infrastruktur som ligger fysisk nær jernbanetraseen, og slik at behov knyttet til jernbanens sikkerhet og drift får prioritet foran kommersielle interesser. Samtidig er det lagt vekt på at forholdet mellom selskapet BaneTele og Jernbaneverket skal være utformet på samme måte som en privat aktør ville innrettet seg i forhold til BaneTele AS. Dette er i tråd med det såkalte «markedsinvestorprinsippet» som er sentralt i forhold til vurderinger vedrørende EØS avtalens statsstøtte-regler. Modellen for det fremtidige forholdet mellom selskapet BaneTele AS og Jernbaneverket er basert på samme modell som gjelder mellom energiverkene og Enitel ASA. Hovedprinsippene vil være:

- a) BaneTele AS har rett til å fremføre fiberoptiske kabler og etablere annen teleinfrastruktur langs bestående eller fremtidige linjetraseer og/eller leie teleinfrastruktur som Jernbaneverket selv etablerer, eller som er etablert ved selskapsdannelsen.
- b) Jernbaneverket blir eier av all teleinfrastruktur som er eller blir installert på Jernbaneverkets bestående og fremtidige fremføringsveier/linjetraseer med unntak av teknisk utstyr slik som sendere, mottakere, servere, svitsjer o.l., dersom ikke annet er avtalt.
- c) BaneTele AS' installasjoner og virksomhet på Jernbaneverkets infrastruktur skal til enhver tid være tilpasset de bestemmelser som gjelder for jernbaneanleggene, herunder Jernbaneverkets og Statens jernbanetilsyns bestemmelser vedrørende sikkerhet og trafikkavvikling.
- d) BaneTele AS' rettigheter til anleggene begrenses av det behov Jernbaneverket til enhver tid måtte ha for utnyttelse til jernbanens egne formål. Jernbaneverket skal ha rett til å tre ut av leieforpliktelsene til BaneTele AS for de deler av anleggene som Jernbaneverket har eller får bruk for til jernbanens egne formål. Jernbaneverket skal da kompensere BaneTele AS forholdsmessig for de kostnader som selskapet har dekket ved etableringen av anlegget. Jernbaneverket skal ikke utnytte anleggene til kommersielle formål uten etter samtykke fra BaneTele AS. BaneTele AS kan ikke nekte samtykke til kommersiell utnyttelse uten samtidig selv å tre inn i avtaleforholdet.
- e) BaneTele AS' rettigheter til anleggene begrenses av de rettigheter tredjemenn har i anleggene. BaneTele AS har for hvert anlegg som etableres,

eller som ved selskapsdannelsen alt er etablert, en 20-års leierett og rett til å forlenge avtalen for to nye perioder på 10 år hver, men likevel ikke lenger enn til 01.07. 2041. Dersom BaneTele AS fortsatt ønsker å leie Jernbaneverkets fibernett etter denne dato, må hele avtalekomplekset eventuelt reforhandles på fritt grunnlag.

- f) BaneTele AS kan initiere og bestille utbygging av kommersiell teleinfrastruktur hos Jernbaneverket. Jernbaneverket vurderer om det selv vil stå for utbyggingen eller om den overlates til BaneTele AS. I alle tilfeller dekkes utbyggingskostnadene av BaneTele AS, mens Jernbaneverket blir eier av teleinfrastrukturen. Utbygging av teleinfrastruktur etter Jernbaneverkets behov vil likevel følge ordinære statlige beslutningsrutiner, og vil som i dag være underlagt statlige bevilgninger over statsbudsjettet.
- g) BaneTele AS' bruk av tekniske rom o.l. som er etablert ved utskillelsen, videreføres. For bruken fastsettes det en årlig kompensasjon på kommersielle vilkår. Behov for fysisk sikring av anleggene skal ivaretas og kan være gjenstand for kostnadsdeling mellom partene.
- h) All drift, vedlikehold, utbygging og endringer i teleanlegg skal skje etter Jernbaneverkets anvisning og innenfor gjeldende sikkerhets- og jernbanetekniske regelverk, og skal være tilpasset effektiv drift av jernbanen.
- i) BaneTele AS forhåndsbetaler leie for 20 år. Leien for nye anlegg settes lik utbyggingskostnaden. Leieretten for eksisterende anlegg på etableringstidspunktet for selskapet, inngår i stiftelsesgrunnlaget for selskapet. BaneTele AS skal derfor ikke betale de historiske utbyggingskostnadene for disse.
- j) BaneTele AS betaler i tillegg en årlig leie til Jernbaneverket på 4 pst. av utbyggingskostnadene.
- k) BaneTele AS skal inngå avtaler med Jernbaneverket om vedlikehold, drift og beredskap i tilknytning til de anlegg som er eller blir etablert. I første omgang skal disse avtalene ha en varighet på 3 år med mulighet for forlengelse.
- l) Jernbaneverket må godkjenne en evt. overførsel av selskapets rettigheter og forpliktelser til tredjepart.

Denne måten å regulere grensesnittet mellom Jernbaneverket og BaneTele AS vil sikre at Jernbaneverket har kontroll over infrastruktur og forhold som er kritiske for jernbanens egen virksomhet, og at utnyttelsen av føringsveien skjer på jernbanens premisser. Modellen skal også sikre at BaneTele AS ikke kan utnytte en eventuell monopolsituasjon på deler av sitt nett i forhold til Jernbaneverket eller jernbaneoperatørene på en uheldig måte.

Modellen innebærer videre incentiver til at de deler av Jernbaneverkets infrastruktur som egner seg for teleinfrastruktur, blir tatt i bruk på best mulig måte, og derved bidrar til å frigjøre midler som jernbanen bl.a. kan reinvestere i f.eks. sikrere anlegg. Samtidig ligger det incentiver i modellen som sikrer langsiktighet ved evt. utbygging, og som gjør at BaneTele AS ikke tar i bruk større deler av infrastrukturen enn det som er forretningsmessig lønnsomt.

Modellen sikrer også at Jernbaneverkets forvaltningsmessige ansvar kan ivaretas uten negativ påvirkning fra avtaleforholdet. En utskillelse etter denne modellen bidrar også til at Jernbaneverket kan holde fokus på de jernbanekritiske forhold uten å måtte håndtere et stort antall enkeltavtaler overfor eksterne teleaktører.

Samarbeidsmodellen er i hovedsak den samme som gjelder mellom energiverkene og Enitel ASA, og har vist seg å ivareta både energiverkenes interesser og Enitels behov for et forretningsmessig grunnlag.

5 Legale rammebetingelser

5.1 Forholdet til jernbanelovgivningen

Jernbanelovens § 3 definerer «kjøreveg» som: «sporanlegg med tilhørende grunn og innretninger, signal- og sikringsanlegg, strømforsyningsanlegg og kommunikasjonsanlegg». Deler av den infrastruktur BaneTele AS får tilgang til og råder over, vil derfor omfattes av jernbaneloven med tilhørende forskrifter og bestemmelser. Dette er et forhold som må tas hensyn til ved beskrankninger som legges på selskapets virksomhet. Det er derfor lagt stor vekt på å sikre at grensesnittet mellom Jernbaneverket og BaneTele AS er basert på prinsippet om at jernbanens interesser går foran de kommersielle teleinteressene. I de avtaler som inngås mellom Jernbaneverket og det fremtidige BaneTele AS, tas det inn bestemmelser som understreker dette. Jernbaneverket vil på samme måte som under dagens organisering og tilknytningsform måtte stille krav til teleanleggenes utforming og tekniske ytelse når dette påvirker jernbanedriften. I de tilfeller det ikke er kommersielt interessant å operere under slike rammebetingelser, vil Jernbaneverket (som i dag) måtte bekoste den teleinfrastruktur som jernbanen er avhengig av.

5.2 Forholdet til EØS-avtalens regler om statsstøtte

EØS-avtalens art. 61 fastslår at statsstøtte som vrir eller truer med å vri konkurransen i utgangspunktet er forbudt med mindre annet er gitt i medhold av avtalen.¹⁾ I tråd med EØS-avtalens art. 61 har EFTAs overvåkningsorgan utarbeidet retningslinjer for statsstøtte relatert til offentlig eide selskaper. Retningslinjene fastsetter det såkalte «markedsinvestorprinsippet»²⁾ som utgangspunkt for å vurdere om offentlig kapitaltilførsel til en kommersiell virksomhet er å anse som statsstøtte eller ikke. Dette innebærer et krav om at staten i forbindelse med økonomiske disposisjoner overfor offentlige foretak, skal opptre slik en rasjonell privat investor ville gjort i samme situasjon overfor et tilsvarende/sammenliknbart privat selskap.

«Markedsinvestorprinsippet» medfører bl.a. at verdsetting av aktiva ved tingsinnskudd, skal baseres på markedsverdi, at lån gis til markedsbetingelser mht. rente, løpetid, sikkerhet og andre betingelser; at egenkapital skal underlegges et avkastningskrav som gjenspeiler risikoprofilen til selskapet og at avtaler om levering av tjenester m.v. mellom BaneTele AS og Jernbaneverket skal skje til markedsmessige vilkår og prising.

Etter departementets vurdering kommer ikke prinsippene som legges til grunn for etableringen av BaneTele AS i konflikt med de ovennevnte regler.

¹⁾ Jf. Lov nr. 109 av 27. nov. 1992 om gjennomføring i norsk rett av hoveddelen i avtale om Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet (EØS) m.v. og lov nr. 117 av 27. nov. 1992 om offentlig støtte.

²⁾ Jf. EFTAs overvåkningsorgans retningslinjer for statsstøtte kapittel 19 og 20

5.3 Forholdet til regelverket om offentlige anskaffelser

Gjennom EØS-avtalen er medlemslandene pålagt å gjennomføre detaljerte prosedyreregler for offentlige innkjøp. Regelverket er gjennomført i norsk rett ved lov om offentlige anskaffelser av 27. november 1992 nr. 116, med tilhørende forskrifter (vareforskriften, tjenesteforskriften, bygge- og anleggsforskriften, forsyningsforskriften).

BaneTele AS vil i utgangspunktet være omfattet av bestemmelsene i forsyningssektorforskriften fordi alle aksjene vil være eid av staten, og fordi det vil tilby et offentlig telenett, jf. forsyningsforskriften § 4 nr. 4. BaneTele AS vil imidlertid falle inn under unntaksbestemmelsen i forsyningsforskriften § 11 nr. 3. I det marked som selskapet skal operere i, har andre foretak adgang til å tilby de samme tjenester i det samme geografisk område og på vilkår som i hovedsak er like med BaneTele AS sine. BaneTele AS vil derfor etter utskillelsen fra Jernbaneverket ikke være omfattet av forsyningsforskriften.

5.4 Forhold til eksisterende rettighetshavere i fremføringsveien m.v.

Jernbaneverket har inngått enkelte avtaler med andre parter om utnyttelse av Jernbaneverkets infrastruktur til teleformål. Den mest sentrale av disse avtalene er inngått med Telenor. I tillegg har NSB Gardermobanen AS inngått avtale med Enitel om leie av fibre og føringsvei på Gardermobanen som overtas av Jernbaneverket innen 01.06. 2001. Det foreligger også en rekke avtaler om leveranser av tele- og datatjenester fra BaneTele. De viktigste avtalene er med NSB BA, som kjøper tele- og datatjenester for om lag 20-25 mill. kroner årlig, og med Enitel som kjøper transporttjenester for 10-15 mill. kroner årlig gjennom en avtale som ble inngått med tidligere Telia Norge. I tillegg vil Jernbaneverket videreføre sine kjøp av tele- og datatjenester for 20-25 mill. kroner årlig. Ut over dette kommer en rekke avtaler om leveranser av varer og tjenester til BaneTele.

Det legges opp til at alle slike avtaler skal videreføres og forvaltes av BaneTele AS, slik at Jernbaneverket får én hovedaktør å forholde seg til og dermed kan fokusere sin oppmerksomhet inn mot egen kjernevirksomhet.

For å lette overføringen av de rettigheter og plikter staten ved Jernbaneverket har overfor disse avtalepartene, fremmes det samtidig med denne proposisjon en lovproposisjon som bl.a. fratrar fordringshavere og andre rettighetshavere muligheten for å motsette seg overføringen. Lovforslaget er utformet etter mønster av tidligere omdanninger av statlige virksomheter til selskap.

6 Valg av tilknytningsform

De viktigste ulempene BaneTele står overfor ved dagens tilknytningsform kan oppsummeres i følgende punkter:

- begrensede muligheter til å inngå langsiktige forpliktende allianser,
- manglende mulighet til raskt å fatte beslutninger av virksomhetskritisk karakter,
- begrensede finansieringsmuligheter (avhengighet til prioriteringer innenfor årlige bevilgninger over statsbudsjettet),
- ulemper i forhold til rekruttering av nøkkelpersonell (ift. de begrensningene som ligger til statsregulativet mht. avlønning o.l.),
- vanskeligheter mht. å sammenligne seg med konkurrentene, samt
- at det er svært krevende å skulle etablere en forretningskultur innenfor rammene av et forvaltningsorgan.

I korte trekk kan fordelene ved å etablere BaneTele som et aksjeselskap oppsummeres i konkurranselighet. BaneTele AS vil være sikret samme rammebetingelser som konkurrentene mht. bl.a. finansiering, økonomisk avgrensning, beslutningsstruktur, krav til innkjøpsprosesser og rekruttering.

Dessuten ser Samferdselsdepartementet det som viktig å holde klare linjer mellom kommersiell virksomhet og forvaltningsvirksomhet. En selskaps-etablering vil bedre transparense/gjennomsiktigheten i forholdet mellom kommersiell virksomhet og forvaltningen, både mht. beslutninger, finansielle forhold o.l.

Departementet viser til at Statskonsult har foretatt en evaluering av erfaringene med endrede tilknytningsformer for statlige virksomheter, og peker på at følgende tre forhold er viktige ved valg av selskapsform:

- virksomhetens sektor- og samfunnspolitiske betydning, samt muligheter for bruk av alternative sektorpolitiske styringsmidler til eierstyring,
- konkurranse- og markedssituasjonen for virksomhetens forretningsområde ved etablering og potensiell utvikling,
- krav til forretningsmessig drift, lønnsomhet og anvendelsen av et eventuelt overskudd.

Departementet legger avgjørende vekt på de to sistnevnte forholdene ved valg av tilknytningsform. Det er etter departementets vurdering ikke aktuelt å bruke selskapet som sektorpolitisk virkemiddel. Selskapet vil drive sin virksomhet i et åpent marked i full konkurranse med private aktører og med samme krav til forretningsmessig drift. For en slik type virksomhet vil staten ikke ha behov for direkte kontroll med den daglige driften. Statens behov for kontroll ivaretas gjennom mer overordnede styringsmuligheter. Jernbaneverkets behov for kontroll i forhold til utnyttelse av jernbanens infrastruktur ivaretas dels gjennom den overordnede eierstyring og dels avtaler som sikrer Jernbaneverkets kontroll. På sikt søkes disse behovene ivaretatt utelukkende gjennom avtaler og regulatoriske bestemmelser.

Aksjeselskap er etter Samferdselsdepartementets vurdering den selskapsformen som best ivaretar eiers behov for styring og kontroll; samtidig som den løser de utfordringene som framstår som begrensninger med dagens tilknytningsform. For å bli en reell og forutsigbar aktør i telemarkedet innenfor

rammene av eksisterende lovverk, legger Samferdselsdepartementet derfor opp til at BaneTele omdannes til et aksjeselskap, 100 pst. eid av staten ved Jernbaneverket.

7 Risikomomenter

Det forretningsmessige grunnlaget for en utnyttelse av Jernbaneverkets infrastruktur til kommersielle formål kan sies å være todelt: Dels gjelder det å utnytte kommersielt den overkapasiteten i teleinfrastrukturen som alt er etablert, og som Jernbaneverket ikke selv utnytter til jernbaneformål. Denne overkapasiteten er av en viss betydning, men har fått mindre betydning etter som telemarkedet har utviklet seg i retning av å etterspørre såkalt grå eller svart fiber. I tillegg kommer utnyttelse av jernbanens infrastruktur til å bygge ut ny teleinfrastruktur for kommersielle formål, og utvikle nye produkter og tjenester innen de områder BaneTele har mulige konkurransefortrinn.

Risikobildet vil være mye likt for begge tilfellene, men ikke sammenfallende. Ved en videreføring av dagens teleinfrastruktur vil hovedrisikoen være knyttet til muligheten for å fornye og vedlikeholde nettet, samt å beholde et virksomhetskritisk kompetansemiljø.

En videre kommersiell utbygging av nettet vil kunne innebære større risiko for utbygger. Dette er en risiko det ikke er naturlig at Jernbaneverket tar. Departementet ser heller ingen grunn til at staten på annen måte skal påta seg den hele og fulle risikoen ved et slikt engasjement. Det vil derfor være avgjørende at en organiserer BaneTele slik at en minimerer den risiko som staten tar, samtidig som organiseringen legger til rette for utbygging. Det er derfor nødvendig å legge til rette for langsiktige avtaler som sikrer finansiering og kundegrnlag.

7.1 Markedsrisiko

Det vil bli store endringer i markedsstrukturen innen telemarkedet med globalisering av bransjen og allianser over landegrensene. Disse utviklingstrekkene vil også få betydning for Norge, og BaneTele vil løpende måtte vurdere hvordan selskapet skal tilpasse seg nye utviklingstrekk.

Selskapets inntjeningssevne vil først og fremst avhenge av fremtidige kundekontrakter for transport av teletjenester. Den kortsiktige markedsrisikoen vil primært være knyttet til BaneTele AS' gjennomslag i markedet og antall oppnådde kundeavtaler. BaneTele forventer at prisnivået vil synke i markedet for bredbåndstransport.

Den teknologiske risikoen i markedet vurderes som lav idet den fiberopptiske teknologien forventes å kunne benyttes kostnadseffektivt i lang tid. Sannsynligheten for at det vil bli utviklet en ny alternativ teknologi for bredbånds telesamband med samme potensielle kapasitet som fiber vurderes som liten.

7.2 Konkurranserettslige forhold

Konkurransemyndighetene kan med hjemmel i konkurranseloven gripe inn mot avtaler som anses å være konkurranseskadelige. Etter Jernbaneverkets

vurdering ligger alle BaneTeles inngåtte avtaler innenfor det som er tillatt i henhold til gjeldende lovgivning.

8 Erfaringer fra andre land

I *Danmark* har Banestyrelsen (tilsv. JBV) totalansvaret for infrastrukturen til den statlig eide jernbanen, dvs. også telekommunikasjonsnettverket. Tekniskavdelingen i Banestyrelsen (en av tre avdelinger) har ansvaret for drift av alle jernbanetekniske installasjoner, herunder telenettverket. Dessuten har Tekniskavdelingen ansvaret for utbud og salg av overskuddskapasiteten i telenettverket. Banestyrelsen gikk i 1998 inn i selskapet Mobilix Holding A/S. Mobilix skal dels utnytte kapasitet i allerede utbygget teleinfrastruktur og dels stå for utbygging av telenettet. Banestyrelsen har en eierandel i Mobilix på 14 pst. Mobilix eies for øvrig av France Télécom med 54 pst. og 5 finansielle institusjoner som til sammen eier 32 pst.

I *Finland* ble statens jernbaner omorganisert til offentlig foretak i 1990, som et integrert jernbanekonsern. I 1995 ble selskapet delt i et aksjeselskap VR-Group AB for trafikkdelen og et forvaltningsorgan Ratahallintokeskus for infrastrukturen (skillet er ikke likt det som ellers er gjort i Norden, da VR bl.a. har en del anleggsmaskiner i sin vognpark, samt en entreprenesenhet i organisasjonen). I konsernet VR-Group AB har selskapet Raittelia AB (deleid med Telia Finland Oy) ansvaret for jernbanens teletjenester og infrastruktur innenfor telekommunikasjon. Selskapet produserer og utvikler dessuten teletjenester for transport- og logistikkbransjen generelt.

I *Sverige* har Banverket totalansvaret for jernbanens infrastruktur (tilsv. JBV). Resultatenheten Banverket Telenät har ansvaret for forvaltning og utbygging av jernbanens telenettverk. Iht. Banverket har Banverket Telenät hovedsakelig forvaltningsoppgaver. Likevel tilbyr Banverket Telenät båndbredde til telemarkedet. Denne båndbredden tilbys i hovedsak uten tilknytning til det eksisterende nettet, dvs. at kundene må sørge for tilknytning til det eksisterende nettet og at det ikke utbygges lokale tilknytningspunkter i stor skala.

I *Storbritannia* var forhenværende British Rail Telecom Ltd. før «privatiseringen» utskilt som et eget aksjeselskap fra 1990, og ble i 1995/96 solgt til Racal Network Services PLC som i 1999 igjen ble solgt til Global Crossing PLC, ett av de større frittstående infrastrukturselskapene i Europa mht. telekommunikasjon. British Rail Telecom Ltd. og etterfølgerne Racal og Global Crossing var i en periode monopolleverandør av jernbanespesifikke telekommunikasjonstjenester, samtidig som de tilbød kommersielle teletjenester. Monopolposisjonen fulgte av de avtaler som ble inngått ved etableringen av British Rail Telecom og salget til Racal. Avtalene som er inngått sikrer Racal og nåværende Global Crossing tilgang til en definert avgrenset del av Railtracks infrastruktur.

9 Konsekvenser for jernbanen

9.1 Konsekvenser for Jernbaneverket

En etablering av aksjeselskapet BaneTele AS vil innebære at Jernbaneverket i større grad kan konsentrere sine aktiviteter om sine kjernevirksomheter. Utskillelsen vil også legge til rette for en mer kommersiell bruk og utbygging av teleinfrastrukturen som kan bidra til økt konkurransekraft for jernbanen i form av økt sikkerhet, lavere kostnader og økt servicenivå.

Økt sikkerhet oppnås ved lavere utbyggingskostnad for jernbanespesifikk kommunikasjon som følge av at deler av grunninvesteringene deles med kommersielle aktører. Dette gjør at systemer kan bygges ut raskere enn det jernbaneverkets budsjett rammer så langt har gitt rom for. En utbygging av kapasitetssterk teleinfrastruktur muliggjør videre etablering av avanserte systemer som overvåker jernbaneanleggene (rassikring, videoovervåkning, sensorer i banelegemet osv). Dette er systemer som i hovedsak ikke er utviklet pr. i dag, men som antas vil bli utviklet de nærmeste 10-20 årene. Utbyggingen av bredbåndskapasiteten legger også til rette for høyere kvalitet og kapasitet i overføring av data- og telesignaler, samt bedre regularitet i forbindelsene med at omrutingsmulighetene forbedres.

Servicenivået overfor operatører og sluttbrukere vil også kunne bli bedret ved at et kapasitetssterkt bredbåndnett styrker muligheten for å kunne tilby interaktive kundetjenester og informasjon til passasjerer på tog, stasjon og hjemme, samt øker muligheten for å yte tjenester og informasjon til godstransportører og -kunder/sluttbrukere.

Det ligger til rette for økonomisk gevinst for jernbanen ved at kostnadene ved etablering, vedlikehold og drift av nye systemer deles på flere. BaneTele AS skal i tillegg til å dekke utbyggingskostnadene ved sine anlegg, bidra til vedlikehold og betale en årlig leie for tilgangen til jernbanens anlegg.

Risikoen for staten og jernbanen ved etablering av BaneTele som aksjeselskap er i hovedsak knyttet til at selskapet kan gå konkurs. En evt. konkurs i selskapet vil ikke gi umiddelbare virkninger for jernbanedriften, da dette ikke gir umiddelbare virkninger for driften av selve telenettet. Risikoen for staten ved selskapsetableringen er derfor i hovedsak knyttet til innskutt egenkapital i selskapet.

9.2 Konsekvenser for operatørene på det norske jernbanenettet

---

Jernbaneoperatørene vil trekke veksler på de samme fordeler som er beskrevet ovenfor for Jernbaneverket. Kontraktsforhold til jernbaneoperatørene om levering av tele- og datatjenester fra Jernbaneverkets forretningsenhet BaneTele videreføres til det nye selskapet. Dette vil i praksis ikke innebære noen endring for operatørene.

9.3 Sikkerhetsmessige konsekvenser

SINTEF har på oppdrag fra Jernbaneverket utarbeidet en rapport om sikkerhetskommunikasjon i åpne og lukkede nett, som slår fast at om det er Jernbaneverket eller ekstern operatør som eier nettet, er uten betydning for om nettet er å anse som åpent eller lukket. I henhold til EUs standarder (CENELEC) for sikkerhetsrelatert kommunikasjon over åpne og lukkede transportnett, fremgår at det er tekniske egenskaper ved nettet og bruken av dette, samt risikoen for uautorisert aksess som avgjør om nettet er å anse som åpent eller lukket. Ingen av disse forholdene blir endret som følge av utskillelsen av BaneTele.

Uavhengig av utskillelsen av BaneTele er det behov for gjennomgang av bestemmelser, rutiner og praksis for bl.a. fysisk aksess til anleggene. Den regjeringsoppnevnte undersøkelseskommissjonen etter Åsta-ulykken har anbefalt innføring av nye låsesystemer som gir mulighet for loggføring av hvem som går inn i reléhus og andre steder hvor teknisk sensitivt utstyr oppbevares. Dette er ett av tiltakene som vurderes gjennomført som oppfølging av rapporten. Jernbaneverket vil i løpet av 2001 ta stilling til hvordan tekniske rom med mer skal sikres i fremtiden.

Utskillelsen av BaneTele som eget selskap vil ikke medføre noen endring fra dagens driftsform for jernbanekritiske anlegg og systemer. Ved at Jernbaneverket har forbeholdt seg retten til selv å bygge eller overta ansvaret for anlegg relatert til eget behov, har en også sikret seg at fremtidige behov blir dekket på en betryggende måte.

De krav som stilles til tele- og datatjenester vil være uavhengige av hvem som er leverandør av tjenestene, herunder uavhengig av om leveransene produseres internt. Det må stilles de samme sikkerhetsmessige krav uavhengig av organisering og kravene til dokumentasjon må være de samme. Jernbaneverket vil derfor uavhengig av utskillelsen av BaneTele ha en gjennomgang av sine rutiner og praksis på området.

Fiberkabelnettet som BaneTele forvalter er en forutsetning for effektiv togfremføring, bl.a. gjennom leveranser av jernbanespesifikke tele- og datatjenester ifm. funksjoner som signalstyring, togradio etc. En av forutsetningene for å kunne skille ut BaneTele med tilhørende infrastruktur i et eget selskap er at dette ikke svekker sikkerheten på jernbanen. Det er derfor avgjørende at det sikres at utnyttelsen av overskuddskapasiteten og at fremtidige beslutninger angående nettet ikke er til hinder for effektiv og sikker togfremføring, dvs. at sikkerhetssystemene gis absolutt prioritet, og at stabiliteten i infrastrukturen ikke skal påvirkes negativt av den kommersielle utnyttelsen av overskuddskapasiteten. Dette er prinsipper som er lagt til grunn ved etableringen av det fremtidige grensesnittet mellom BaneTele AS og Jernbaneverket.

SINTEF anbefaler i sin rapport en løsning med ekstern tilkobling på alle stasjoner der signal- og sikringsanleggenes kommunikasjon mellom indre anlegg og ytre objekter (inkl. blokkposter) foreløpig holdes utenfor utskillelsen til BaneTele AS. SINTEF sier i sin rapport at dette vil være en sikkerhetsmessig forsvarlig løsning for Jernbaneverket og gi et ryddig og oversiktlig forhold til ekstern operatør.

SINTEF sier i sin rapport at det i forbindelse med utskillelse av Jernbaneverkets kommunikasjon må sikres at det ikke blir lagt begrensninger på råde-

rett og handlefrihet og at det ikke må utelukkes mulighet for å legge interne samband, hvis det skulle oppstå behov.

Under sin vurdering av risiko og sårbarhet, legger SINTEF vekt på at en ekstern operatør sannsynligvis vil ha en kundebase som vil gi grunnlag for et større nett med bedre rerutings- og dupliseringsmuligheter enn det Jernbaneverket vil kunne ha alene. Dette vil medføre en mer stabil driftssituasjon med mindre risiko for utfall av forbindelsen mellom to punkter. SINTEF påpeker også at en ekstern operatør vil ha en organisasjon som er fokusert på kun det å drive et telenett på en tilfredsstillende måte. Samtidig vil operatøren kunne bruke ressurser på å opprettholde en mer spesialisert kompetanse enn det en organisasjon som Jernbaneverket vil ha grunnlag for. SINTEF konkluderer med at det generelt vil være sannsynlig at sårbarheten for uønskede hendelser i telenettet vil kunne reduseres ved å benytte en veletablert ekstern operatør.

9.4 Statens jernbanetilsyns vurdering av saken

Statens jernbanetilsyn har vurdert konsekvensene av de organisatoriske endringene en omdanning av BaneTele til aksjeselskap vil få. Med bakgrunn i den dokumentasjon som foreligger, har tilsynet konkludert med at dette er en organisatorisk endring som ikke krever godkjenning fra tilsynet. Tilsynet baserer sin konklusjon på at alle fiberkabler og sikkerhetskritisk kommunikasjonsutstyr skal eies av Jernbaneverket og at internkommunikasjon for signal og sikringsanlegg holdes utenfor utskillelsen. Dette er i samsvar med forslaget i proposisjonen.

10 Personalmessige forhold

BaneTele har i dag 27 ansatte og det legges opp til at samtlige fortsetter i aksjeselskapet. Ved omdanningen til aksjeselskap vil BaneTele AS bli avtalepart og ikke staten. Ved utskillelsen vil arbeidsmiljølovens regler om ansettelse, oppsigelse, avskjed og fortrinnsrett avløse reglene i tjenestemannsloven. Det forutsettes derfor at det avtales praktiske overgangsordninger mellom partene. Videre vil arbeidstvistloven avløse tjenestetvistloven. BaneTele AS forutsettes å bli medlem i Arbeidsgiverforeningen NAVO. På avtalesiden vil Hovedavtalen og Hovedtariffavtalen i staten bli avløst av avtaler inngått gjennom NAVO eller med bistand fra NAVO.

Det legges til grunn at den enkelte arbeidstakers tilsettingsforhold løper uavbrutt videre inn i BaneTele AS da selskapet er å anse som videreføring av eksisterende virksomhet. Dersom noen av de tilsatte ikke skulle akseptere tilbud om ansettelse i det nye selskapet, legges det til grunn at deres ansettelsesforhold kan bringes til opphør ved oppsigelse. En slik oppsigelse vil i tilfelle utløse fortrinnsrett til ny statsstilling i inntil tre år. De tilsatte vil imidlertid ikke ha rett til ventelønn.

Ved overgang til BaneTele AS beholder de tilsatte den lønn de har ved tidspunktet for omdanningen. De ansatte vil inntil utløpet av den avtaleperiode som gjelder ved omdanningen, beholde sine individuelle rettigheter som følger av de tidligere inngåtte tariffavtaler med mindre disse blir erstattet av nye avtaler. Det forutsettes at NAVO bistår selskapet ved inngåelsen av nye avtaler.

Selv om tidligere inngåtte avtaler fortsatt gjelder, kan disse ikke gå foran ufravikelige lovbestemmelser som måtte komme til anvendelse for aksjeselskapet.

Tilsatte i Jernbaneverkets forretningsenhet BaneTele er som øvrige stats-tjenestemenn medlemmer i Statens pensjonskasse (SPK). Ved overgang til aksjeselskap er det en sak for selskapets styre eller den styret måtte gi slik myndighet, å bestemme hva slags pensjonsordning selskapet skal ha. Dersom medlemskap i SPK blir det ønskede resultat av styrets vurdering, kan Arbeids- og administrasjonsdepartementet treffe endelig vedtak om dette. Et eventuelt medlemskap i SPK kan bli omfattet av EØS-avtalens bestemmelser om statsstøtte, og vil evt. bli vurdert på den bakgrunn før det treffes endelig vedtak om slikt medlemskap. Det forutsettes i den forbindelse at en eventuell ny pensjonsordning i sum er like gunstig for de tilsatte som gjeldende ordning i SPK.

Det forutsettes at tilsatte i BaneTele AS for en periode på tre år, beregnet fra overgangstidspunktet, omfattes av tjenestemannsloven § 13 nr. 2 til nr. 6 med hensyn til fortrinnsrett til statlige stillinger og ventelønnsrettigheter. Slikt bibehold av rettigheter etter tjenestemannsloven må lovreguleres. Det er fremmet forslag om dette i Ot.prp. nr. 93 (2000-2001).

11 Administrative og økonomiske konsekvenser

11.1 Administrative konsekvenser

Etableringen av BaneTele som aksjeselskap medfører at styringsprinsippene for den nåværende forretningsenheten i Jernbaneverket endres ved at BaneTele AS vil bli styrt i tråd med de prinsipper som er gitt i aksjeloven og økonomireglementet for staten i henhold til § 22 om departementets ansvar for oppfølging av aksjeselskap med statlig eierinteresse, statsforetak m.m. Statens styring og kontroll med virksomheten vil ytterligere skje gjennom det avtaleverk som etableres mellom BaneTele AS og Jernbaneverket for rettigheter til eksisterende og ny infrastruktur. Øvrig styring og kontroll av/med virksomheten vil skje som for andre selskaper gjennom de relevante kompetente statlige tilsynsorganer (her spesielt Post- og teletilsynet og Statens jernbanetilsyn) og lovregulering. Se for øvrig omtale under kap. 11.6. Selskapsstyring og avkastningskrav.

Etableringen vil medføre at statens ansvar for de ansatte blir avgrenset til selskapet, og at Jernbaneverket reduserer antall årsverk tilsvarende antall ansatte i forretningsenheten BaneTele. I en overgangsperiode på tre år vil de ansatte i selskapet ha rett til ventelønn og fortrinnsrett til ny stilling i staten, som omtalt i kap. 10.

For Jernbaneverket medfører selskapsdannelsen at etaten i større grad blir kjøper av teletjenester, samtidig som televirksomheten ikke lengre vil være en del av Jernbaneverkets interne organisasjonsstruktur; og dermed ikke en del av Jernbanedirektørens ansvarsområde på samme måte som tidligere. Dette vil frigjøre ressurser i Jernbaneverkets ledelse og administrasjon til i større grad å fokusere på Jernbaneverkets kjernevirksomhet. Selskapsdannelsen vil også medføre at Jernbaneverkets eierskap til teleinfrastrukturen blir delt med BaneTele AS, slik at de fysiske eiendeler med lang økonomisk levetid (dvs. eksisterende fiberkabler, og kabelgater) fortsatt eies av Jernbaneverket, og fysiske eiendeler med relativt kortere økonomisk levetid (dvs. de tekniske installasjonene i hver ende av fiberkablene) blir eid av BaneTele AS.

For Samferdselsdepartementet innebærer en selskapsetablering at departementets ulike roller både innen jernbanen og i forhold til telesektoren blir tydeliggjort ved at jernbanenes televirksomhet skilles ut i et selvstendig rettssubjekt.

11.2 Åpningsbalanse

Det skal i henhold til aksjeloven § 2-6 utarbeides en særskilt redegjørelse som blant annet skal inneholde en erklæring om at eiendelene som overdras, har en verdi som minst svarer til det avtalte vederlaget. Redegjørelsen skal bekreftes av revisor, som også skal utarbeide en erklæring om at åpningsbalansen er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser. Denne erklæringen skal tidligst være datert fire uker før stiftelsen.

Aksjelovens § 2-7 slår fast at: «Eiendeler som ikke kan balanseføres etter regnskapsloven, kan ikke brukes som aksjeinnskudd. [...] Eiendeler som selskapet mottar som aksjeinnskudd, skal vurderes til virkelig verdi på dagen for åpningsbalansen.»

EØS-avtalens regler om statsstøtte innebærer videre at verdsetting av aktiva ved tingsinnskudd, skal baseres på markedsverdi, at lån gis til markedsbetingelser mht. rente, løpetid, sikkerhet og andre betingelser og at egenkapital skal underlegges et avkastningskrav som gjenspeiler risikoprofilen til selskapet.

For BaneTele AS er det vurdert at den mest relevante verdsettelsen av eiendelene gjøres ved bruk av følgende prinsipper:

Arbeidskapitalen er likvid og kan verdsettes til pålydende verdi.

Teknisk utstyr er i Jernbaneverkets interne regnskaper avskrevet på basis av bedriftsøkonomiske prinsipper. Dette tilsier bruk av kontinuitetsprinsippet som innebærer at det verdsettes til bokførte verdier.

Fiberkabler er verdsatt etter gjenanskaffelseskost med fradrag for slitasje og uhensiktsmessighet. For de deler av nettet som BaneTele inngår langsiktig leiekontrakt for og som er relativt nytt, vil dette tilsvare tilnærmet anskaffelseskost.

Det har videre blitt vurdert hvorvidt BaneTele AS' fremføringsrett skal føres opp med en verdi i åpningsbalansen. En vurdering fra KPMG AS konkluderer med at en etter regnskapsloven ikke har anledning til å balanseføre verdien av en slik rett. I en vurdering fra Nexia DA konkluderes det videre med at det ikke finnes rasjonelle, fundamentale forhold som gir grunnlag for å beregne en verdi på BaneTeles fremføringsrett. Nexia legger også vekt på at alle norske aktører i markedet for teletransmisjon drar nytte av visse fremføringsretter. Det har verken ved etableringen av Telenor eller Enitel blitt beregnet og ført i åpningsbalansen noen verdi av fremføringsrett. En annen praksis for BaneTele AS vil innebære en konkurranseulempe for selskapet. Verdien vil først og fremst komme til uttrykk gjennom den utbygging og de kontrakter om leie av kapasitet i fiberkablene som etableres i fremtiden. Disse inntektene er tatt hensyn til i de nåverdiberegninger som er foretatt. På denne bakgrunn finner departementet det ikke riktig å føre opp noen verdi av fremføringsretten i BaneTeles åpningsbalanse.

Verdsettelsesprinsippene og prinsippene for føring i åpningsbalansen er basert på tilrådinger fra rådgivningsfirmaene KPMG AS, Nexia DA samt revisjonsfirmaet Kjelstrup og Wiggen ANS. Nexia har også foretatt alternative verdibetraktninger etter nåverdiprinsippet (dvs. verdsettelse av fremtidige kontantstrømmer i dagens kroner) som viser at de verdianslag som er benyttet ikke medfører noen form for skjult formuesoverføring til BaneTele AS. På denne bakgrunn legger departementet til grunn at åpningsbalansen er satt opp i samsvar med reglene i aksjeloven, regnskapsloven, samt EØS-avtalens regler om statsstøtte.

Grensesnittet i forhold til Jernbaneverket innebærer at BaneTele AS betaler en forhåndsbetalt leie for 20 år for fiberanleggene på Jernbaneverkets eiendom som dekker alle kostnadene ved utbyggingen av teleinfrastrukturen før denne stilles til BaneTele AS' disposisjon. Leieretten for eksisterende anlegg ved etableringen av selskapet, inngår i stiftelsesgrunnlaget for selskapet som

tingsinnskudd og BaneTele AS skal derfor ikke betale de historiske utbyggingskostnadene for disse. I tillegg betaler BaneTele AS en årlig leie på 4 pst. av utbyggingskostnaden for nye anlegg eller av bokført verdi av anlegg som inngår i åpningsbalansen. For anlegg som er etablert, eller som etableres utenfor Jernbaneverkets eiendom, skal BaneTele AS eie og skal derfor ikke betale leie til Jernbaneverket.

Leieavtalene er vurdert å være finansielle leieavtaler og behandles derfor regnskapsmessig iht. Foreløpig Norsk Regnskapsstandard om Leieavtaler. Denne er i store trekk i samsvar med tidligere God Regnskapsskikks anbefaling nr. 17 (GRS 17) som er lagt til grunn for føringen i Enitels regnskaper. Dette medfører at kostnader knyttet til utbygging aktiveres i selskapets balanse og underlegges avskrivning basert på teknisk og økonomisk levetid. Prosjekter som er under arbeid, klassifiseres som anlegg under utførelse, og reklassifiseres som ferdige anlegg etterhvert som de ferdigstilles. De anlegg som BaneTele AS skal leie, inngår derfor i åpningsbalansen under driftsmidler. Leieretten for disse anleggene utgjør en del av det egenkapitalinnskudd staten yter ved etableringen av selskapet. Den årlige leiekostnaden behandles som en periodekostnad og utgiftsføres løpende.

11.3 Inndekking for bevilget beløp i forbindelse med terminering av avtale med Telenor

---

Jernbaneverket fikk i 1999 en tilleggsbevilgning på 208 mill. kroner for å dekke tilbakebetaling til Telenor som følge av at en avtale om bruk av fiberkabelnettet ble terminert 21. april 1997, etter at den ble klaget inn for EFTAs overvåkingsorgan (ESA), som varslet at avtalen ville kunne bli kjent ugyldig. Ved bevilgningen for 1999 ble det lagt opp til at fremtidige leieinntekter fra fiberkabelnettet skulle gå med til å dekke inn bevilgningen. Det ble videre lagt opp til at når inntektene hadde dekket bevilgningen, ville det bli etablert en ordning som skulle gi Jernbaneverket incentiver til å få mest mulig inntekt fra overkapasiteten i fiberkabelnettet. Det vises til omtale i Innst. S. nr. 58 (1998-99), jf. St.prp. nr. 27 (1998-99). Etter at Jernbaneverket fikk redusert sin overføring av ubrukte midler fra 1998 til 1999 med 27 mill. kroner, og etter at det for 1999 ble regnskapsført 3,3 mill. kroner, gjenstår det 177,7 mill. kroner. Departementet legger til grunn at den videre inndekking skal skje ved at utbytteutbetalinger fra BaneTele AS uavkortet skal gå til å dekke dette inntil full inndekking er oppnådd. Dette gjøres ved at Jernbaneverket inntil videre ikke innvilges merinntektsfullmakter ved evt. aksjeutbytte i selskapet.

11.4 Kapitalstruktur

Det legges opp til at BaneTele AS etableres med en kapitalstruktur som gjør at selskapet på etableringstidspunktet kan dekke sine løpende forpliktelser og nå sine forretningsmessige mål. Departementet legger vekt på at selskapet sikres tilstrekkelig finansiell styrke i etableringsfasen. Selskapet foreslås etablert med en egenkapitalandel på 40 pst.

For å finansiere videre utbygging og dekke løpende forpliktelser ved fortsatt drift, vil selskapet ha behov for en viss likviditetsbeholdning. Med de planer som foreligger for forsterking av BaneTeles bredbåndnett, er behovet

beregnet til omlag 200 mill. kroner for 2001. Dette foreslås i hovedsak dekket ved opptak av lån. Det er tatt hensyn til dette lånet ved beregningen av egenkapitalandelen på 40 pst. Som for annen statlig virksomhet som er blitt skilt ut som aksjeselskap, foreslår Samferdselsdepartementet at staten innvilger et midlertidig statslån med en løpetid på ett år. Det forutsettes at lånet gis på markedsmessige vilkår. Det legges opp til at statslånet erstattes av låneopptak i markedet. Departementet legger til grunn at selskapet skal finansiere sin framtidige virksomhet på vanlige vilkår i det private kapitalmarkedet. I henhold til gjeldende praksis ved omdanning av statlig virksomhet til aksjeselskaper legges det ikke opp til at staten skal garantere for selskapets lån.

11.5 Selskapsstyring og avkastningskrav

Det er i utgangspunktet ikke spesielt behov for politisk overordnet styring av bruken av overskuddskapasiteten i nettet, da dette skjer i et fritt marked. Jernbanens fremtidige behov for tele- og datatjenester kan ivaretas ved kjøp av tjenester, enten fra BaneTele AS eller i den grad det er mulig fra andre operatører. Det må imidlertid legges til grunn at dersom det oppstår konflikter mellom den kommersielle anvendelsen av nettet og hensynet til sikker og effektiv togfremføring, så har togfremføringen absolutt prioritet. Dette er et moment som potensielt kan redusere den kommersielle verdien av overskuddskapasiteten.

For å ivareta statens behov for å sikre jernbanens interesser etableres det avtalebestemmelser som regulerer grensesnittet mellom Jernbaneverket og BaneTele AS slik at jernbanens interesser gis førsteprioritet. På denne bakgrunn foreslås det at Jernbaneverket utøver eierskapet for virksomheten ved å stå som eneeier, og ved at direktøren for Jernbaneverket utøver funksjonen som generalforsamling i selskapet.

Den overordnede styringen av BaneTele AS vil skje etter bestemmelsene i aksjeloven av 13. juni 1997 nr. 44, og eventuelle spesielle bestemmelser som tas inn i selskapets stiftelsesdokument og vedtekter, samt retningslinjer fastsatt av overordnet departement i henhold til det statlige økonomireglementet § 22.

I aksjeloven er det særbestemmelser om aksjeselskap som er heleid av staten (statsaksjeselskap), jf. aksjelovens §§ 20-4 til 20-6. Disse bestemmelsene gir staten som eier en utvidet beslutningskompetanse i forhold til det som loven ellers tillegger aksjonærene i aksjeselskaper.

Det legges til grunn at styret skal være sammensatt slik at det representerer eiers og samfunnets interesser samtidig som det vil bli lagt vekt på tele- og jernbanefaglig kompetanse, samt forretningsmessig forståelse. Departementet kan gjennom etatsstyringsdialogen med jernbanedirektøren gi nærmere regler for hvordan funksjonen som generalforsamling skal utøves, og derigjennom gi nærmere regler for styrets og administrerende direktørs ledelse av selskapet.

I henhold til det statlige økonomireglementet § 22 vil Jernbaneverket utarbeide skriftlige retningslinjer som fastslår hvordan styrings- og kontrollmyndigheten skal utøves overfor BaneTele AS. Retningslinjene vil definere statens eierrolle og hvordan den skal utøves i den normale oppfølging av virksomheten. Statsaksjeselskapet skal følges opp spesielt med vektlegging på oppnådd

resultat, avkastningskrav og utbyttepolitikk. Jernbaneverket vil videre utarbeide instruks for innhenting av informasjon og hvilke kontroller som skal foretas i den forbindelse. Fra Samferdselsdepartementets side legges det opp til at selskapets årsresultat og aktiviteter rapporteres årlig i tilknytning til det påfølgende statsbudsjettet. Avkastnings- og utbyttepolitikken, samt evt. forslag til endringer i denne legges også frem i den forbindelse.

Departementet legger vekt på at selskapet får en organisasjonsform som er velegnet for næringsvirksomhet, og at styret og administrerende direktør har styringsmessig og økonomisk handlefrihet på linje med konkurrentene. Det er også viktig at organisasjonsformen gjør det klart for blant annet långivere og andre medkontrahenter at de bare har selskapsformuen å forholde seg til.

På samme måte som selskaper eid av staten ved Samferdselsdepartementet legges det opp til at selskapet underlegges et avkastningskrav som reflekterer selskapets kapitalstruktur og relative risiko, dvs. at avkastningskravet baseres på den såkalte kapitalverdimodellen. Det legges til grunn at BaneTele AS har en tilsvarende risikoprofil som andre telekom- og IT-selskaper. Samferdselsdepartementet vil gi en nærmere redegjørelse for selskapets avkastningskrav og utbyttepolitikk i tilknytning til statsbudsjettet 2002.

11.6 Forslag til åpningsbalanse

Det foreslås en åpningsbalanse for BaneTele AS med utgangspunkt i antatte verdier pr. 01.07. 2001, basert på forannevnte prinsipper, samt en vurdering av egenkapitalandel i bransjen. Den endelige åpningsbalansen vil under forutsetning om Stortingets samtykke, bli fastsatt ved selve stiftelsen av selskapet. Ettersom BaneTele er en løpende virksomhet vil den endelige balansen som vedtas på stiftelsesmøtet, kunne avvike noe fra den som presenteres nedenfor.

Utkast til åpningsbalanse for BaneTele AS pr. 01.07. 2001:

Tabell 11.1: (i 1000 kroner)

Eiendeler	
Varige driftsmidler ¹	333.200
<i>Sum anleggsmidler</i>	<i>333.200</i>
Fordringer ²	38.000
Betalingsmidler ³	200.000
<i>Sum omløpsmidler</i>	<i>238.000</i>
SUM EIENDELER	571.200
<i>Egenkapital og gjeld</i>	
Innskutt egenkapital ⁴	224.000
<i>Sum egenkapital</i>	<i>224.000</i>
Avsetning for forpliktelser, langsiktig gjeld ⁵	141.200
Annen langsiktig gjeld ⁶	196.000
<i>Sum langsiktig gjeld</i>	<i>337.200</i>

Tabell 11.1: (i 1000 kroner)

Div kortsiktig gjeld ²	10.000
Sum kortsiktig gjeld	10.000
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	571.200

¹ Varige driftsmidler utgjør om lag 233,2 mill. kroner tilknyttet fiberkabelanlegg som går inn under de langsiktige leieavtalene som inngås med Jernbaneverket og om lag 100 mill. kroner som gjelder annet teleutstyr og fiberkabler som ikke ligger på Jernbaneverkets grunn. Etter god regnskapsskikk (GRS) 17 skal driftsmidler som inngår i leieavtalene, aktiveres i balansen under driftsmidler.

² Dette er poster som BaneTele AS overtar fra Jernbaneverket ved etableringen og som gjelder inngåtte leverandørforpliktelser og fakturerte inntekter.

³ Betalingsmidler dekker likviditetsbehov knyttet til første års drift og forsterking av bredbåndsnettet. Som det fremgår av kapittel 3.2 er markedet i stor utvikling. For å kunne utnytte de muligheter som ligger i denne utviklingen har BaneTele AS behov for en solid likviditetsreserve på etableringstidspunktet.

⁴ Egenkapitalandelen er satt til 40 pst. Egenkapitalinnskuddet skjer i form av tingsinnskudd ved at selskapet overtar driftsmidler og netto fordringer for til sammen 220 mill. kroner, jf. note 1, 2 og 5, og ved et kontant bankinnskudd på 4 mill. kroner, jf. omtale nedenfor av beregning av vederlag.

⁵ Avsetningen er knyttet til en leveringsforpliktelse til Enitel etter en avtale som ble inngått med tidligere Telia Norge. Leveringsforpliktelsen overføres fra Jernbaneverket til BaneTele AS ved etableringen av selskapet.

⁶ Det foreslås tatt opp et statslån på ordinære markedsbetingelser som gradvis skal konverteres til lån i det private innen ett år etter selskapsdannelsen.

12 Budsjettmessige konsekvenser

Basert på at selskapet etableres 01.07. 2001, vil etableringen ha følgende budsjettmessige konsekvenser for statsbudsjettet 2001:

BaneTele AS overtar kortsiktige fordringer med forfall i 2001 på om lag 19 mill. kr (38 mill. kr for hele 2001) og kortsiktige gjeldsposter med forfall i 2001 på om lag 5 mill. kr (10 mill. kr for hele 2001). Fordringene ville ha blitt innbetalt over kap. 4350, post 02 med 4 mill. kr og kap. 4350 post, 04 med 15 mill. kr i 2001, mens gjelden ville blitt utbetalt over kap. 1350, post 23 dersom BaneTele fortsatt hadde vært en del av Jernbaneverket.

Jernbaneverket har i tillegg i 2. halvår 2001 i tilknytning til BaneTeles virksomhet, budsjettetert med utbetalinger under kap. 1350, post 23 på om lag 15 mill. kr og innbetalinger under kap. 4350, post 02 på om lag 20 mill. kr. I tillegg vil Jernbaneverket måtte betale 4 mill. kroner som mellomlegg for overdratte eiendeler.

BaneTele AS' leveranser av tele- og datatjenester til Jernbaneverket vil etter etableringen av selskapet være å anse som en ekstern kostnad for Jernbaneverket som skal føres under kap. 1350, post 23. Dette utgjør i 2. halvår 2001 om lag 12,5 mill. kroner. Jernbaneverket vil som følge av avtalene som inngås med BaneTele AS, få inntekter på til sammen om lag 12,5 mill. kroner for 2. halvår 2001. Det foreslås at disse inntektene føres under kap. 4350, post 02. Isolert sett vil dette medføre at Jernbaneverkets inntekts- og utgiftskapitler på årsbasis blir økt med netto 25 mill. kr før evt. utbytte fra selskapet, budsjettbalansen påvirkes dermed ikke.

Det foreslås på denne bakgrunn at bevilgningen under kap. 1350, post 23, reduseres med 7,5 mill. kroner, mens kap. 4350, post 04 reduseres med 15 mill. kroner. For å gjøre forslaget nøytralt i forhold til budsjettbalansen («over streken») for 2001 foreslås det ikke å endre kap. 4350 post 02, denne posten ville ellers blitt redusert med 11,5 mill. kr. Det forutsettes at Jernbaneverket dekker inn dette inntektstapet ved økninger i inntektene fra de øvrige forretningsenhetene.

Det etableres et midlertidig statslån på 196 mill. kroner til markedsvilkår. Lånet forutsettes nedbetalt eller refinansiert til gjeld i private kapitalmarkeder senest ett år etter stiftelsen av selskapet. Lånet posteres under kap. 1350, post 91 (NY) Lån til BaneTele AS. Renten av lånet anslås for 2001 å utgjøre 7,5 mill. kroner, og posteres under kap. 5671 (NY) Renter og utbytte fra BaneTele AS, post 80 (NY) Renter, og avdrag på lånet posteres under kap. 4350, post 91 (NY) Nedbetaling av lån til BaneTele AS. Det foreslårte egenkapitalinnskudd må også bevilges. Dette gjøres under kap. 1350, post 90 (NY) Egenkapitalinnskudd i BaneTele AS.

Det vederlag som staten mottar for netto eiendeler i virksomheten ved etableringen av BaneTele AS er beregnet som følger:

Tabell 12.1: (i mill. kr)

Eiendeler og gjeld som overtas av BaneTele fra Jernbaneverket:
--

Tabell 12.1: (i mill. kr)

Driftsmidler ¹⁾	333,2
Kortsiktige fordringer	38,0
Betalingsmidler	4,0
Kortsiktig gjeld	-10,0
Langsiktig gjeld	-141,2
<i>Netto verdier</i>	<i>224</i>
<i>Som gjøres opp ved:</i>	
Aksjer i BaneTele AS	224

¹ Herunder 233,2 mill. kroner som er eid av Jernbaneverket, men som bokføres i balansen hos BaneTele under langsiktige leiekontrakter

I tillegg får BaneTele AS tilført et midlertidig statslån på 196 mill. kroner som settes inn på BaneTeles bankkonto. Netto eiendeler (inkl. betalingsmidler) som overdras utgjør dermed 224 mill. kroner, kap. 4350, post 90 (NY) Overdragelse av eiendeler til BaneTele.

Samlet gir dette følgende bevilgningsendringer for 2001:

Tabell 12.2: (i 1000 kr)

<i>Kap. 1350 Jernbaneverket</i>		
Post 23	Drift og vedlikehold	-7 500
Post 90	(ny) Egenkapitalinskudd i BaneTele AS	224 000
Post 91	(ny) Lån til BaneTele AS	196 000
<i>Sum kap. 1350</i>		<i>412 500</i>
<i>Kap. 4350 Jernbaneverket</i>		
Post 04	Leieinntekter	-15 000
Post 90	(ny) Overdragelse av eiendeler til BaneTele AS	224 000
<i>Sum kap. 4350</i>		<i>209 000</i>
<i>Kap. 5671 (ny) Renter og utbytte fra BaneTele AS</i>		
Post 80	(ny) Renter	7 500
<i>Sum kap. 5671</i>		<i>7 500</i>

Samferdselsdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om omdanning av BaneTele til aksjeselskap.

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r:

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om omdanning av BaneTele til aksjeselskap i samsvar med vedlagte forslag.

Forslag til vedtak om omdanning av BaneTele til aksjeselskap

I

I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endringer:

<i>Kap. 1350 Jernbaneverket (jf. kap. 4350)</i>			
	Post 23	Drift og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 30, reduseres med</i>	-7 500 000
		fra kr 2 773 000 000 til kr 2 765 500 000	
	Post 90 (ny)	Innskudd egenkapital BaneTele AS,	224 000 000
	Post 91 (ny)	Lån til BaneTele AS	196 000 000
	<i>Sum kap. 1350</i>		<i>412 500 000</i>
<i>Kap. 4350 Jernbaneverket (jf. kap. 1350)</i>			
	Post 04	Leieinntekter, <i>reduseres med</i>	-15 000 000
		fra kr 30 000 000 til kr 15 000 000	
	Post 90 (ny)	Overdragelse av eiendeler, til BaneTele AS,	<i>224 000 000</i>
<i>Kap. 5671 (ny) Renter og utbytte fra Bane-Tele AS</i>	<i>Sum kap. 4350</i>		<i>209 000 000</i>
	Post 80 (ny)	Renter	7 500 000
	<i>Sum kap. 5671</i>		<i>7 500 000</i>

II

Stortinget samtykker i at:

1. Jernbaneverket får fullmakt til å etablere aksjeselskapet BaneTele AS med virkning fra 01.07.2001.
2. Kongen i statsråd gis fullmakt til å fastsette endelige bevilgninger vedrørende overdragelse av eiendeler og arbeidskapital i forbindelse med etableringen av selskapet.
3. Kongen i statsråd gis fullmakt til å fastsette endelige bevilgninger til egenkapital og lån for BaneTele AS.
4. Kongen i statsråd gis fullmakt til å endre bevilgningene under kap. 1350, post 23 og kap. 4350, post 04, dersom endelig åpningsbalanse for BaneTele AS ikke avviker vesentlig fra det framlagte forslag.
5. Stillingene i BaneTele AS kan innlemmes i Statens pensjonskasse dersom

selskapets styre ønsker dette.

6. Jernbanedirektøren utgjør BaneTele AS' generalforsamling.
